

Kitsy nii pkëe Santiagw

Lëe Santiagw xaal kitsy re lo meñ nii ncheno tañ

1 ¹ Naa nak Santiagw, xaa nii chuñ xtsiiñ Dios ni xtsiiñ Jesucrist. Lëen xkëëptyux ksa tsiipchop xtiy Israel nii ncheno tañ tyub lo kislyu.

Kyalnyaani nii xnee Dios

² Beetsy, no nii kle do tsiñee lëe do no tedy tu lo kyalnë. ³ Por nanle to nii tsiñee xtyedy to tu kyalnë porñee xnildzy to Dios, xkiiño. Por singo mod lëe do xseedy xa kxekw to kyalnë. ⁴ Per kol ktee nii jkiiñ kchë kyalnë go lo do, parñee kak to tu xaa nyaani, tsiin nii ni tu pe kakty falt lo do.

⁵ Deelñee chak falt kyalnyaani lo do, kol nabo lo Dios por xkady Dioso, lëew xteedy xaa kchë lo meñ nii xñabo. ⁶ Per no nii kñab tow tyub styoo do, jkandy kik to, por nak meñ nii xkan kik sinak nistoo nii choy me nëz re nëz rek. ⁷ Pe kteejty Dios lo meñ nii nak singo, ⁸ por natse no tu cos kik meñ go, lëe kxe gaa na stuwo, chilody tsoli kik clasy meñ go.

⁹ No nii ktaan tu xaa mban deelñee klisklaa Dios xaa. ¹⁰ Singo gak rikw no nii ktaan xaa deelñee ksyablyu Dios xaa. Por nak rikw sinak xkyoo kizh, xtiydyo. ¹¹ Tsiñee lëe ngbidz xlyañ, lëe kizh xpidzy aan lëe xkyoow xlyaal. Aan sikootyee lëe kchë xkyalntsono xyal. Singo gak rikw nikxe kyënap xaa kchë nii chap xaa, lëew nitylo.

Dichos meñ nii xtyedy kyalnë

¹² Dichos xaa nii xekw kyalnë, por tsi lëe xaa lox te lo kyalnë, lëe xaa jkaa kyalmbañ nii ktee Dios lo meñ nii xkëstyoo Dios. ¹³ Tsiñee kakladzy to kuñ do tu cos mal, këbty to tsaaplaa Dios xchëep lëe do par kuñ do cos mal go. Porque nlejty Dios parñee kuñ xaa cos mal, ni xkiildy xaa meñ par kuñ meñ cos mal. ¹⁴ Sink misme xtol meñ xchëp meñ parñee kuñ meñ cos mal. ¹⁵ Kchë cos mal nii xsya leñ styoo meñ xyaklo tol, aan tsiñee lëe tol xroob lëe kyalkuty sëed.

¹⁶ Kyëtidy to, beetsy, ¹⁷ por kchë cos buen nii chaap no, kpaas sëedo. Dios nii psaa kchë mëly nii no leñ kpaas pxaalo. Ktsyëedy Dios. Nakty xaa sinak malë nii xtyedy lo kislyu. ¹⁸ Lëe xaa bnee kyalmbañ lo no, worñee bnildzy no xtiitsli xaa. Por styoo xaa kwlañ nii lëe no kak xaa nii mastre non lo kchë nii psaa xaa.

Kol kuuñtsyey nii xñabey Dios

¹⁹ Kol ksaladzy gon, beetsy, nii ligier kak to, par jkëëtyag to, per no nii kwës to par kñee do ni par klëë do. ²⁰ Por chuuñtsyeydy meñ nii xlëë nii xyo styoo Dios. ²¹ Kol ksaan kchë cos yox ni kchë tol nii no leñ styoo do aan kol ksal xtiits Dios nii no leñ styoo do, parñee kteelaa tiits ko lëë do.

²² Per kol kuuñtsyey nii xñabey xtiits Dios, lëjty xaktyee jkëëtyag tow, por deelñee kuuñtsyeydy tow misme lëë do no kyëti xaly. ²³ Nak xaa nii xaktyee xkëëtyag xtiits Dios, aan chuuñtsyeydyo, sinak meñ nii xuy lo lo kyowan. ²⁴ Xuy xaa lo xaa lo kyowan, per xaktyee stee xaa vuilt lëë xaa xnityladzy dyon xa chak lo xaa. ²⁵ Per lëë xaa nii xnitylasty nii xkëëtyag, sink xsoob xaa xtiits Dios nii xteelaa meñ lo tol, lëë Dios kuuñlay kchë xtsiñ xaa.

²⁶ Deel no tu xaa nii xsyak nii xsoob xaa xtiits Dios, per xyoogwty chuw xaa, misme lëë xaa xkyëti xaly aan nlidy nii xsoob xaa xtiits Dios. ²⁷ Deelñee nli nii xnildazy to xtiits Tat Tios no nii kuñ do yudar psyëb ni kwnaa viud nii no kyalnë, ni no nii ksaan do tol nii chuuñtsyey chol meñ nii nche lo kislyu.

Nody nii kwe do meñ

2 ¹ Beetsy, lëë do nii xnildazy to xtiits Jesucrist nii xñabey, nody nii kwe do meñ. ² Kol tso tyeesy no nii sëëb tu xaa rikw nii xixkwaa ni no tu nily or ña laañee xkaal lsa do, aan sëëbak tu xaa prob nii nakw tu ladx yox, ³ aan deelñee xñee do lo xaa rikw: “Kwsob nu, ngui nak”, per lëë lo xaa prob xñee do: “Lii kwsolisy ske, o kwsob kaa lo lyu”, ⁴ lëë do noyuñle kyalxtisy singo mod, porñee xsee do dyon xa chak meñ aan xsya tol kik to.

⁵ Beetsy, kol kon nrii gaanoo: lëë Dios gon kwle prob lo kislyu re, parñee kyak prob rikw tsiñee lëë prob knildazy xtiits Dios ni tsiñee lëë prob jkaa nii ktee Dios lo xaa nii xkëstyoo xaa. ⁶ Per lëë lëë do lëël xkwii do xkyalto prob. ¿Pe lëdy rikw nawen xsaksi lëë do ni pe lëdy rikw nawen chikso lëë do lo xaa xñabey? ⁷ ¿Ni pe lëdy lëë rikw nawen xñeenë xaa nii pteelaa lëë do?

⁸ Buen si do deelñee chuñ do cumplir xley Dios nii xñee: “Pkëstyoo xcombañeroo sinak nii xkëstyool lii.” ⁹ Per deelñee xkwe do meñ, tu tol le ngo noyuñ do aan chuñdy to cumplir xley Dios. ¹⁰ Deelñee no tu xaa nii chuuñtsyey kchë nii xñabey ley, per kyeñdy xaa ksal xaa tugak cos nii xñabey ley, nontre kchë nii beeñtsyey xaa. Nako sinak nii ni tu pe nyuuñtsyeydy xaa. ¹¹ Por yuub Dios chëb: “Tsonidyoo stu meñ deelñee no tsiiloo”, lëë gak Dios chëb: “Kujtyoo.” Singo tsigo busy, deelñee nonidy to stu meñ nii nakty tsiil do, per chuty to, lëë do pchooxsol lo xley Dios. ¹² Lëë lëë do kol nee ni kol kpañ sinak xñabey xley Dios nii

xteelaa meñ lo tol. ¹³ Por kchësy xaa nii xkëstyoody xcombañer jkëstyoody Dios xaa go tse nii lëë kyalxtisy kak. Per lëë xaa nii xkëstyoo xcombañer, ndaan kchukë xaa tse nii lëë Dios kuñ kyalxtisy.

Nii kuuñtsyey meñ nii xniladzy

¹⁴ Beetsy, ¿pe nan nii këb to nii xniladzy to Dios, deelñee ni tu pe chuuñtsyeydy to? ¿Pe steelaa kyalwniladzy lëë do nawen? ¹⁵ Kol tso tyeesy no nii kan do tu xcombañer do nii kindy xab ni kindy pe kaw, ¹⁶ aan këb to: “Na ligier, byey, pix xaboo tsiin ktsyëël ni taw”, per xteejty to nii jkiiñ xaa, ¿pe nan nii këb to singo? ¹⁷ Singo gak nak xaa nii xniladzy xtiits Dios deelñee ni tu pe kuuñtsyeydy xaa. Pe nandy nii xniladzy xaa.

¹⁸ Per so tu xaa nii këb: “Xniladzyoo xtiits Dios, lëë naa chuuñtsyeyaa cos.” Bluuy dyon nii nli xniladzyoo, aan lëë gaan kluy nii nli xniladzyaa por kchë cos nii chuuñtsyeyaa. ¹⁹ Xniladzyoo lëë nii tugak Dios no. Buen nii xniladzylo, per wi xaatox gon xniladzy nii tugak Dios no, ni xtsyeb xaa chan xaa Dios. ²⁰ Byaabini gaanoo aan byeñ nii deelñee kuuñtsyeydyoo cos, pe nandy nii xniladzyoo xtiits Dios. ²¹ Lëë Dios gon pkaaxcuent pxusykoltoo no Abraham sinak nii nyak xaa tu xaa buen porñee kwlookon xaa xiñgan xaa Isaac lo Dios. ²² Buy xcuent Abraham gaanoo aan kon nii kok nyoo nii bniladzy xaa Dios, por kchë nii beeñtsyey xaa, ni por kchë ngo lëë xaa bniladzy re Dios. ²³ Singo mod kok cumplir xtiits Dios nii xñee: “Bniladzy Abraham Dios, por ngo lëë Dios pkaaxcuent xaa sinak nii nyak xaa tu xaa buen.” Ni singo mod lëë Abraham byak xamigw Dios.

²⁴ ¿Pe chan dow na, nii lëë Dios xñee nii buen meñ por kchë nii chuuñtsyey meñ, lëjty xaktyee porñee xniladzy meñ xaa? ²⁵ Singo ptsyool tu kwnaa yox nii pcholë Rahab. Stuble stuble mguiy kwnee lo me. Per lëë Dios pkaaxcuent me sinak nii nyak me tu kwnaa buen, porñee ptee me lidzy me kwlës xaa nii kukleetsy dyon xa nak xkyedzy me ni beeñ me yudar pxooñ xaa go. ²⁶ Por nan do nii deelñee kindy kyalbini leñ styoo no, mbañdy no. Singo gak deelñee xniladzy no xtiits Dios aan ni tu pe chuuñtsyeydy no, pe nandy nii xniladzy no.

Ludzy meñ

3 ¹ Beetsy, deelba tsody ndaly xaa nii chuuñ kseedy lady to, por nan do nii kchëë noo siñee chuuñ kseedy noo, ndaly re nii kuuñkiy Dios loo noo tsi lëë kyalxtisy kak. ² Kchësy no xlyo falt. Deelñee no gaa tu xaa nii xiñdy tiits na buen xaa, aan axte xcuerp xaa xsoob xtiits xaa. ³ Tsiñee xlyo no fren chuw cabay parñee ksoob ma xtiits no, tyub xcuerp ma xsoob xtiits no. ⁴ Kol kuy gaanoo xa nak barkw. Ngolo ni ntseeb kchë me dox nii xchëëpo. Per con tublësy yag wiñ nii kë xaan go chuuñ ksëë meño laañee chakladzy meñ. ⁵ Singo gak nak ludzy no.

Lal nuw sobo leñ chuw no, per ntseeb kchë nii chuuñtsyeyo. iTublë gak ki wiñ xsaay tu kiy ngol! ⁶ Nak ludzy no sinak tu bëly nii sob leñ chuw no, aan chuño xtol no. Misme ki chek linfiern. Xsoob kiw, aan xkëëtaño lëë no. ⁷ Chuuñ ndoo mguiy kchëlo ma tox, ni kchëlo ma nii xoobe, kchëlo mëël, ni kchëlo ma nii no lo nistoo. ⁸ Per lëë ludzy meñ ni tu cho karty kuñ gan low aan chutyo meñ sinak nii nyako tu ngwaan. ⁹ Con misme ludzy no nii xtee no skizh lo Tat Tios, xtsiibtee no meñ nii chak si chak xaa. ¹⁰ Buendy gon, beetsy, nii chuwak no nii xchoo tiits ngui nii xñee no lo Dios kchoo tiits nii ktsiibtee no meñ. ¹¹ Singo gak chilody kchoo nis nex ni nisnla tu chu xlyañ. ¹² Ni xkyëdy oliv lo yag yegw, ni xkyëdy yegw lo yag uv. Singo gak nak tu xlyañ. Chilody klyaño nis nex ni nis sety tugak tiemp.

Kyalchak nii xnee Dios

¹³ Deelñee no tu xaa chak ni nyaani lady to, no nii kak ndoladzy xaa ni no nii ngui kpañ xaa parñee kak nyoo nii nyaani xaa. ¹⁴ Per deelñee chakniladzy to meñ ni chuuñtsyey do cos par ksyablyu do meñ, chilody ktaan do por sinaldy to xtiits Dios. ¹⁵ Lëdy Dios pxaal kchë cos ko, lo kislyu pchoow, kik meñ ni kik xaatox kwlaño. ¹⁶ Por laañee no kyalwniladzy ni no tily no kchë clasy cos mal. ¹⁷ Per lëë xaa nii xsaabini Dios leñ kik, si xñabey Dios mbañ xaa, ndoladzy xaa ni buen xaa. Xkëstyoo xaa meñ ni chuuñtsyey xaa cos buen. No xkyalcheñ xaa ni nonsyke tiitsli xñee xaa. ¹⁸ Kchësy xaa chaklasty tso tily, ngui xñee xaa lo meñ por sitsiñ tse nii lëë meñ kuñ cos buen.

Meñ nii xsoobty xtiits Dios

4 ¹ ¿Pa chislo tily na dyon ni pa chislo kyalnë? Misme leñ styoo do gon chislow, por kchë cos mal nii no leñ styoo do lëëw chislo. ² Chakladzy to tu cos aan como chapy tow, lëë do chuty, ni lëë do choki cos aan como chapy tow, lëë do chuñ tily. Chapy to nii chakladzy to, porñee xñabty tow lo Dios. ³ Nikxe gaa xñab tow, xneesty Dioso, porñee xñab nguidy tow, por xñab tow parñee kxiñ dow laañee xkaatyee. ⁴ ¡Mal do! ¿Pe nandy to nawen nii deelñee choki do cos nii no lo kislyu re, lëë do xtilyni Dios? Kchë xaa nii choki cos nii no lo kislyu re, xtilyni Dios. ⁵ Por leñ kitsy nii kë xtiits Dios xñee: “Tir xkëstyoo Dios kyalbini nii kwloo xaa leñ styoo no ni chakladzy kaa xaa nii jkëstyoo no xaa.” ⁶ Lëë Dios kuñ lëë no yudar. Por leñ kitsy nii kë xtiits xaa xñee: “Xsyonlë Dios lo meñ nyaa. Per ngui xñee xaa lo meñ mban.” ⁷ Kol ksoob xtiits Dios, ni kol kxekw lo xaatox, tsiin jkaaldy xaa lëë do. ⁸ Kol kpig lo Dios tsiin kpig xaa lo do. Kchësy to siñee bii chakladzy to kuuñtsyey do tol, kol ktikche styoo do ni kol nab nii ktsily Dios xtol do, tsiin kak nyë styoo do. ⁹ Kol ktee në ni kol koon. Deelñee xidzy to kol koon ni deelñee gaa xle do kol kte në. ¹⁰ Kol kak ndoladzy lo Dios tsiin klisklaa xaa lëë do.

Meñ nii xsee chan xcombañer

¹¹ Beetsy, kñeenëdy to xcombañer do. Kchësy xaa nii xñeenë xcombañer xñeenë ley. Aan deelñee xsee do ley, lëe do xyak xtisy aan chuuñtsyeydy to nii xñabey ley. ¹² Tugak xaa nii bnee ley no, aan mismë gak lëe xaa nak xtisy lëesy xaa schilo kteelaa ni ksaksi meñ. Per lëe do, ¿cho nak to parñee ksee do kan do xcombañer do?

Ndoondy pe cos kak kxe

¹³ Kol kon nrii kchë do siñee xñee do: “Natse o kxe gaa lëe noo kyo kyedzy rek, aan tu iz tsyo noo siko par kyëe noo dilgënsy ni ktsiñaa noo tumi”, ¹⁴ aan ni nandy to dyon pe cos kak kxe. Nak to sinak tu xkey nii xlyañ palsye leñ kpa, per xlyëedyo. ¹⁵ Këbty to singo, sink masy kol këb: “Deelñee sneetsy Dios kyalmbañ, lëe noo kuuñtsyey nrii o nrek kaa.” ¹⁶ Per lëe lëe do ndaan xñee do, ndox gon nii kak nyaa do. ¹⁷ Tol gon chuñ meñ nii nan xa kak cos buen aan chuuñtsyeydy mew.

Nii ktsyool meñ rikw

5 ¹ iKol kono na rikw!, aan kol koon ni kol kuptyyë por ntseeb kchë kyalnë dox nii ktsyool do. ² Kchë nii chap to xiñ, ni lëe kchë xab non do kyëma. ³ Ni lëe kchë xor do ni xtsiñ do nii nyaa con plat kyoo. Lëe kyalnë go ksaksi lëe do sinak nii nyako ki. Pe nandy nii beeñlo do kchë nii chap to, por lëe tiemp mer kyal. ⁴ Kchë xaa nii kwë tsiñ lo xkwaa do singosy xkëekiy lëe do aan lëe Tat Tios biñ kchë nii chuuñkiy xaa go. ⁵ Mentre kwche do lo kislyu mbëe pañ do, kop to kchë nii kokladzy to, ni bro do si xro ma. Per lëe xtse kyalkuty sëed yob. ⁶ Kwnabey do kuty ni beety kaa to meñ nii nody xtol aan ni tu cho pe nëdy lo do.

Kol kyëmbës kiid Jesús

⁷ Lëe lëe do gon, beetsy, kol kwës axte nii kiid Jesús stub. Kol kak sinak xaa nii xkyë kon, xkwës xaa xtiemp kyo parñee kak xkwaa xaa. ⁸ Kol kwës ni kol kxekw, por klyëedy lëe Jesús kiid stub. ⁹ Jkëekiydy to xcombañer do, tsiin ni tu pe kliskiydy Dios lo do, por klyëedy lëe xaa kiid kuñ kyalxtisy. ¹⁰ Kol kak si kok kchë profet nii biid kluuy xtiits Dios. Mban kwte xaa, per pxekw xaa. ¹¹ Dichos xaa nii xtye lo kyalnë ni xekwo. Kayonle gaa to kyalnë nii kwte Job aan pxekw xaa, ni kayonle to xa kontsi Dios xaa despuesy, por tir buen Tat Tios ni xkëstyoo xaa meñ nii xsoob xtiits xaa.

¹² Beetsy, jkoondy to Dios por kpa, ni jkoondy to Dios por kislyu, ni jkoondy to Dios por cualquier cos. Tsiñee këb to nii nliw, ktsëedy to lo xtiits to. Singo gak tsiñee gaa këb to nii nliw, parñee ksaksidy Dios to.

¹³ Deelñee no do kyalnë, kol nee lo Dios. Deelñee xle gaa to kol kool lo Dios. ¹⁴ Deelñee xsyaknë do, kol kwetsy xaa kol nii xniladzy xtiits Dios parñee kñab xaa lo Dios por lëë do kyëëb xaa lëë do aceit con xtiitspey Dios. ¹⁵ Aan deelñee tyub styoo do kñab to lo Dios nii kyak xaa xsyaknë, lëë xaa kyak. Aan deelñee no xtol xaa lëë Dios ktsilyo. ¹⁶ Por ngo, kol kxobtol lsa xtol do lo xcombañer do, ni mismè lëë do kol nab lo Dios nii kyak xcombañer do. Por chon Dios xtiits xaa buen. ¹⁷ Sinakak no kok profet Elías, aan tsiñee tyub styoo xaa kwnab xaa lo Dios nii nyabty kyo, tson iz grol byabty kyo lo kislyu. ¹⁸ Aan tsiñee lëë xaa kwnee lo Dios stub, parñee kyab kyo, lëë kyo byab aan lëë kwaa kok. ¹⁹⁻²⁰ Beetsy, deelñee kchoxso tu xcombañer do lo xtiits Dios aan ktikche do xaa, lëë do kteelaa xaa lo kyalkuty ni lëë Dios ktsily kchë xtol xaa.